

Förordning om fiskemöjligheter i Östersjön 2020

Näringsdepartementet

2019-10-02

Dokumentbeteckning

KOM (2019) 380

Förslag till rådets förordning om fastställande för 2020 av fiskemöjligheter för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i Östersjön och om ändring av förordning (EU) 2019/124 vad gäller vissa fiskemöjligheter i andra vatten

Sammanfattning

Kommissionen presenterade den 30 augusti 2019 ett förslag till reglering av fiskemöjligheter för 2020 för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i Östersjön och i vissa andra vatten. Fastställande och fördelning av fiskemöjligheter i Östersjön görs genom att fastställa maximal tillåten fångst (TAC) och kvoter samt därtill knutna villkor.

Kommissionens förslag innehåller förslag till TAC för två förvaltningsområden för torsk, TAC för fyra förvaltningsområden för sill, TAC för två förvaltningsområden för lax, TAC för skarpsill och rödspätta i hela Östersjön under 2020 samt TAC för vitlinglyra i vatten utanför Östersjön.

Utöver ovan angivna förslag till TAC innebär kommissionens förslag även lekstängningsperioder för torsk samt att fritidsfiske på torsk i Östersjön fortsätter att regleras på EU-nivå under 2020. I syfte att komma till rätta med den felrapportering av lax (såsom öring) som framgår av Internationella Havsforskningsrådet (ICES) vetenskapliga råd föreslår kommissionen att vidareföra det förbud mot att fiska öring utanför fyra nautiska mil som infördes för första gång på EU-nivå 2019.

Regeringens övergripande målsättning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer. När det gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar

avkastning (MSY), att den gemensamma fiskeripolitikens mål om landningsskyldighet möjliggörs, att den vetenskapliga rådgivningen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten och att den fleråriga Östersjöplanen för torsk, sill och skarpsill ska tillämpas för de bestånd som omfattas av planen.

Mot denna bakgrund kan regeringen preliminärt stödja den övergripande inriktningen i kommissionens förslag.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Kommissionen lämnar årligen förslag om fiskemöjligheter i Östersjön för nästkommande år. Kommissionen definierade i sitt årliga meddelande om fiskemöjligheter för nästkommande år, de grundläggande principer som kommissionen avser utgå ifrån när de presenterar förslag om fastställande av maximal tillåten fångst (TAC) och kvoter för 2020. Meddelandet diskuterades vid Jordbruks- och fiskerådet i juni 2019.

Den 30 augusti 2019 presenterade kommissionen ett förslag till förordning när det gäller fastställande av fiskemöjligheter i Östersjön för 2020 samt vissa fiskemöjligheter i vatten utanför Östersjön.

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionens förslag för 2020 reglerar i Östersjön arterna torsk, sill, skarpsill, lax och rödspätta samt i viss mån öring. Förslaget för 2020 innehåller även förslag till TAC för vitlinglyra i Västerhavet. Kommissionen har i förslaget till förordning angett att TAC och kvoter för 2020 i Östersjön fastställs på nivåer som överensstämmer med målen och principerna i den gemensamma fiskeripolitiken, inklusive målet om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning (MSY), och i linje med den fleråriga Östersjöplanen för torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön.

Kommissionens förslag innehåller förslag till TAC för de två förvaltningsområdena för torsk, TAC för de fyra förvaltningsområdena för sill, TAC för de två förvaltningsområdena för lax samt TAC för skarpsill och rödspätta i hela Östersjön under 2020 samt TAC för vitlinglyra i Västerhavet.

Kommissionens förslag för 2020 innebär en sänkning av fiskemöjligheterna för 2020 (räknat i ton) om totalt ca 23 % jämfört med fiskemöjligheterna för 2019. Utöver detta innebär kommissionens förslag ett förbud mot riktat fiske av östlig torsk och att endast oundvikliga bifångster är tillåtna av detta bestånd. Givet att förslaget för 2020 innebär en omfattande reduktion av de

sammanlagda fiskemöjligheterna jämfört med 2019 och ett fortsatt förbud mot riktat fiske av östlig torsk väntas förslaget leda till negativa ekonomiska effekter för såväl fiskenäring som fiskberedningsföretag i alla medlemsstater runt Östersjön. De negativa effekter som väntas 2020 måste dels ses i ljuset av de negativa effekter som torskfisket i östra Östersjön redan drabbats av under flera år som följd av det östra torskbeståndets beståndssituation, samt dels i ljuset av att även annat än fiskeri påverkar den östra torskens möjlighet till återhämtning negativt och att en snabb återhämtning av torskbeståndet inte kan förväntas i och med miljösituationen i Östersjön.

Utöver förslag till TAC innebär kommissionens förslag också förslag om lekstängningsperioder för torsk samt att fritidsfisket på torsk fortsätter att regleras på EU-nivå under 2020. I syfte att komma till rätta med den felrapportering av lax (så som öring) som framgår av Internationella Havsforskningsrådet (ICES) vetenskapliga råd föreslår kommissionen också att vidareföra det förbud mot att fiska öring utanför fyra nautiska mil som infördes för första gång på EU-nivå 2019.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Europeiska unionens gemensamma fiskeripolitik är ett fullständigt harmoniserat politikområde.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslaget har inga nya direkta budgetära konsekvenser för statsbudgeten. Förslaget bedöms inte heller få några nya ekonomiska följder på Europeiska unionens budget.

Kommissionen har inte presenterat någon uttrycklig jämförelseanalys av förslaget.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringens övergripande målsättning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer. Regeringen anser således att fiske- och vattenbruksverksamheterna ska vara miljömässigt hållbara på lång sikt och förvaltas på ett sätt som är förenligt med målen om att uppnå nytta i ekonomiskt, socialt och sysselsättningshänseende samt att bidra till att trygga livsmedelsförsörjningen. Regeringens målsättning är också att åtgärderna ska vara i linje med Livsmedelsstrategin och Agenda 2030.

När det gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning (MSY), att den gemensamma fiskeripolitikens mål om landningsskyldighet möjliggörs, att den vetenskapliga rådgivningen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten och att den fleråriga Östersjöplanen för torsk, sill och skarpsill ska tillämpas för de bestånd som omfattas av planen. I syfte att underlätta landningsskyldigheten är regeringens utgångspunkt att kvotsammansättningen för de pelagiska bestånden så långt möjligt bör spegla fångstsammansättningen, och att fiskemöjligheterna för dessa bestånd bör fastställas med hänsyn till de MSY-intervall som framgår av ICES vetenskapliga råd.

När det gäller fritidsfiske anser regeringen generellt att reglering av fritidsfiske i första hand är varje medlemsstats ansvar och att EU-lagstiftning på detta område endast bör övervägas i specifika fall och om den kan tillföra mervärde. Givet beståndssituationen för vissa av Östersjöns bestånd och där fritidsfisket har betydande bidrag till fiskeridödligheten anser regeringen att det för närvarande i specifika fall finns ett mervärde i att reglera fritidsfisket i vissa områden och för vissa arter i Östersjön inom ramen för denna förordning.

När det gäller kontroll och efterlevnad anser regeringen att regelefterlevnaden är ett viktigt element för att säkerställa ett hållbart fiske och att det ges lika villkor för fiskets aktörer genom att kontrollkraven uppfylls på ett likvärdigt sätt i medlemsstaterna. Regeringen anser således att det är angeläget att medlemsstaterna kommer till rätta med de fall av bristfällig regelefterlevnad som påträffas och stödjer att medlemsstaterna tillsammans med kommissionen och EUs fiskerikontrollmyndighet (EFCA) fortsätter sitt arbete i syfte att uppnå hållbart fiske.

I linje med ovan angivna ståndpunkter kan regeringen preliminärt stödja den övergripande inriktningen i kommissionens förslag.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaterna har lämnat preliminära synpunkter på kommissionens förslag både i det regionala forumet för Östersjön, Baltfish, samt i rådets förberedande organ. Flera medlemsstater har understrukt vikten av att respektera den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer, inklusive målet om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning (MSY), samt vikten av att den fleråriga Östersjöplanen för torsk, sill/strömning och skarpsill tillämpas. En majoritet av medlemsstaterna har vidare bl.a. givit uttryck för behovet av att inom de ramar som ställs i den gemensamma fiskeripolitiken och i Östersjöplanen undvika alltför stora svängningar i TAC mellan åren samt understrukt vikten av att socio-ekonomiska effekter beaktas.

Institutionerna har inte yttrat sig.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har inte remitterats. Regeringen beredde dock yrkesfiskets organisationer, Fiskbranschens riksförbund och företrädare för berörda fiskberedningsföretag Sportfiskarna, företrädare för turboatsnaringen, Naturskyddsföreningen, Världsnaturfonden (WWF), Baltic Sea 2020, Coalition Clean Baltic (CCB), Greenpeace och Fiskesekretariatet (FISH) samt berörda Länsstyrelser möjlighet att vid samrådsmöten i september och oktober 2019 yttra sig avseende fastställande av nästa års fiskemöjligheter.

Den rådgivande nämnden för Östersjön (BS AC) har lämnat synpunkter direkt till kommissionen.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 43.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Kommissionen anger att förslaget omfattas av unionens exklusiva befogenhet i enlighet med artikel 3.1 d i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Subsidiaritetsprincipen är därför inte tillämplig. Kommissionen anger vidare att förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen. Regeringen delar kommissionens bedömning.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Kommissionens förslag till förordning kommer att diskuteras i det regionala forumet för Östersjön, Baltfish, samt i rådet under september och oktober 2019 med målsättningen att rådet ska nå en politisk överenskommelse vid Jordbruks- och fiskerådet den 14-15 oktober 2019.

4.2 Fackuttryck/termer

TAC: Total Allowable Catch; Maximal tillåten fångst

Kvot: Kvoten är den del av TAC som en medlemsstat tilldelats enligt en fast fördelningsnyckel